Υπόθεση 12χρονης στα Σεπόλια Αστυνομία, δικαστές, οικογένεια: το πρόβλημα κι όχι η λύση

Της Αθηνάς Σκαμπά

Η υπόθεση της 12χρονης από τα Σεπόλια αποτελεί εδώ και αρκετό καιρό ένα από τα κεντρικά θέματα της επικαιρότητας. Επί εβδομάδες τα κεντρικά δελτία ειδήσεων και παντός είδους εκπομπές αφιερώνουν τηλεοπτικό χρόνο περιγράφοντας γεγονότα και στοιχεία της υπόθεσης που «διαρρέουν» από τη δικογραφία και τις αστυνομικές έρευνες.

«Αναλύσεις» και αναμασήματα λεπτομερειών από τηλεπερσόνες που δικάζουν και καταδικάζουν ανθρώπους και ξερνούν σεξισμό και αηδία, κι ένας ασφυκτικός κλοιός από ρεπόρτερ και παπαράτσι που πολιορκούν την οικογένεια της επιζώσας. Τα ΜΜΕ κανιβαλίζουν τη 12χρονη και την οικογένειά της δημοσίως, με τον χειρότερο τρόπο και η ειρωνεία είναι ότι ενώ, υποτίθεται, ενημερώνουν για ένα απεχθές και αποτρόπαιο έγκλημα, έχουν καταντήσει περισσότερο απεχθείς κι από το ίδιο το θέμα τους.

Είναι αλήθεια ότι η υπόθεση αυτή παιδεραστίας, trafficking, παιδικής – έμφυλης κακοποίησης, μαστρωπίας, διαπλοκής και σαυγκάλυψης από φορείς εξουσίας, υποκρισίας του καθωσπρεπισμού και των ευυπόληπτων μελών της κοινωνίας, αποτελεί ένα αποκαλυπτικό «στιγμιότυπο» του βάθους και του πλάτους της σαπίλας αυτής της κοινωνίας, που δεν κρύβεται πια. Από μόνο του, καθένα από τα χαρακτηριστικά της, θα μπορούσε να είναι ένα ακόμα από τα επαναλαμβανόμενα εγκλήματα που συμβαίνουν κάθε μέρα.

Όπου φτωχή, κι η μοίρα της…

Το 12χρονο κοριτσάκι, θύμα πρωτίστως της φτώχειας, πέφτει στα νύχια του φιλάνθρωπου κυρίου που της προσφέρει δουλειά στην επιχείρησή του για να βοηθήσει τη φτωχή οικογένεια. «Ευυπόληπτο» μέλος της κοινωνίας, με διασυνδέσεις και σχέσεις με το κυβερνητικό κόμμα της Νέας Δημοκρατίας, με την Εκκλησία, επιχειρηματίας, οικογενειάρχης. Όπως αποδεικνύεται, με το «αζημίωτο» και καθόλου ανιδιοτελώς. Για άλλη μια φορά, όπως είδαμε και στην υπόθεση Λιγνάδη, οι παιδοβιαστές επιλέγουν εκείνα τα άτομα που δεν έχουν γερά ερείσματα, που είναι ευάλωτα και στερούνται προστασίας. Αυτό κάνει ακόμα πιο απάνθρωπο το έγκλημά τους, γιατί εκμεταλλεύονται τον πιο αδύναμο, συνειδητά και σχεδιασμένα. Το κορίτσι, προσπαθώντας να ξεφύγει από τη βία της φτώχειας, εγκλωβίζεται στη βία της κακοποίησης. Όπου φτωχός κι η μοίρα του.

Από την οικογένεια και την αστυνομία…

Επαναλαμβανόμενο μοτίβο και το προφίλ του κακοποιητή. Ο μύθος που θέλει τον βιαστή, ένα σκοτεινό υποκείμενο του υποκόσμου ή ακόμα χειρότερα ένα ψυχικά πάσχοντα, που παραμονεύει στα σκοτάδια και βιάζει με απειλή της ζωής και ασκώντας άγρια βία, καταρρίπτεται σχεδόν σε όλες τις υποθέσεις που αποκαλύπτονται και αποκτούν ονοματεπώνυμο. Η συντριπτική πλειονότηταα των βιαστών και των κακοποιητών, ιδιαιτέρως των παιδοβιαστών, είναι άτομα του στενού κύκλου του παιδιού, συγγενείς ή άτομα που έχουν την εμπιστοσύνη και του παιδιού και του περιβάλλοντός του. Και αυτό το επαναλαμβανόμενο μοτίβο, που κάποτε τολμούσαν να το υπογραμμίσουν μόνο φεμινιστικές οργανώσεις και χλευάζονταν γι’ αυτό, δείχνει ότι τα έμφυλα εγκλήματα εδράζονται ακριβώς στα θεμέλια και τις βασικές δομές αυτής της κοινωνίας. Σπεύδουν οι τηλε-αναλυτές και μαζί με αυτούς και θεσμικοί «ειδικοί» να καταδείξουν σαν υπαίτιο κοινωνικό φαινόμενο την «έλλειψη οικογενειακής συνοχής», τη «διάλυση του θεσμού της οικογένειας», όμως τα γεγονότα αποδεικνύουν ότι είναι ακριβώς αυτός ο θεσμός που τα παράγει.

Εν τω μεταξύ η υπόθεση γίνεται όλο και καλύτερη. Ενώ οι ύαινες των ΜΜΕ ξεσκίζουν τη μητέρα του κοριτσιού και μητέρα 8 παιδιών που τα μεγαλώνει μόνη της και χωρίς ουσιαστική στήριξη, η οποία έχει συλληφθεί και προφυλακίστηκε, χωρίς στοιχεία, με μόνη ένδειξη 4 εμβάσματα ύψους 110€ -όπου φτωχή (και γυναίκα) κι η μοίρα της-, δεν μπορεί να κρατηθεί κρυφό ότι οι διασυνδέσεις του μαστροπού, μέσω των οποίων εξυπηρετούσε την πελατεία του, φτάνουν σε κυκλώματα συνδεδεμένα με υψηλόβαθμα στελέχη της αστυνομίας. Κάπου εδώ «σκάει» και η καταγγελία της 19χρονης για βιασμό μέσα στο ΑΤ Ομονοίας και δεν μένει θεσμός για θεσμός της αστικής κοινωνίας όρθιος.

…στο κράτος

Και πού είναι το κράτος στην υπόθεση ενός παιδιού; Η παιδική προστασία είναι, αν μη τι άλλο, υποχρέωση του κράτους. Τι προβλέπεται και τι υπάρχει στο κράτος πρόνοιας για τη διαχείριση υποθέσεων παιδικής κακοποίησης; Η διαδρομή ενός κακοποιημένου παιδιού, που η υπόθεσή του φτάνει να καταγγελθεί (1 στις 100 περίπου, απ’ όσο μπορεί να υπολογιστεί) είναι τουλάχιστον ένας ακόμα κύκλος κακοποίησης ή η οριστική καταστροφή του. Το παιδί περνάει από ιατροδικαστική εξέταση (που είναι επίσης μία οδυνηρή εμπειρία) και εξετάζεται από πολλά και διαφορετικά, άγνωστα σε αυτό άτομα, που εκπροσωπούν διαφορετικούς «θεσμούς» (αστυνομία, κοινωνικοί λειτουργοί, δικαστές κ.λπ.). Ξαναβιώνει έτσι το τραύμα του πολλές φορές. Υπολογίζεται ότι ένα κακοποιημένο παιδί πρέπει να πει την ιστορία του κατά μέσω όρο 14 φορές για να πάρει τον δρόμο της. Για να καταλήξει μετά, αν δεν υπάρχει συγγενικό πρόσωπο πρόθυμο και ικανό να το αναλάβει, σε κάποιο ίδρυμα μέχρι την ενηλικίωσή του.

Έχοντας υπόψη ότι στη συντριπτική τους πλειονότητα οι υποθέσεις παιδικής κακοποίησης δεν καταγγέλλονται, ότι στη συντριπτική τους πλειονότητα συμβαίνουν εντός του οικογενειακού ή στενού περιβάλλοντος και κουκουλώνονται λόγω στίγματος, ότι ακόμα κι όταν καταγγέλλονται, ακολουθεί

διαχείριση επίσης κακοποιητική με αμφίβολη τύχη για τα επιζώσαντα, το να ακούγονται απόψεις και προβληματισμοί περί ψευδών και εκδικητικών καταγγελιών, ιδίως όταν η καταγγελία γίνεται από τη μητέρα, δείχνει μόνο ένα πράγμα: Την αντίληψη που κυριαρχεί κοινωνικά, αλλά ιδιαίτερα στους αστυνομικούς και δικαστικούς κύκλους, για την έμφυλη βία. Την αντίληψη που έχουν τα πρόσωπα και οι θεσμοί όπου απευθύνονται τα κακοποιημένα άτομα για προστασία και βρίσκουν απέναντί τους καχυποψία και ενοχοποιητική αντιμετώπιση.

Καμπάνια ενάντια στις «ψευδείς καταγγελίες» έχει ξεκινήσει το λόμπι των «ενεργών μπαμπάδων» – πρόκειται γι' αυτό το ίδιο συνονθύλευμα πλούσιων, χωρισμένων πατεράδων που ξεκίνησε την προσπάθεια για νομοθέτηση της υποχρεωτικής συνεπιμέλειας και κατέληξε στον νόμο Τσιάρα. Όποιος προβληματίζεται για την προστασία από ψευδείς καταγγελίες ή δεν ξέρει ή δεν πιστεύει αυτό που αποδεικνύει κάθε μέρα πλέον η πραγματικότητα, είτε έχει τη φωλιά του λερωμένη είτε εμφορείται από σεξισμό.

Αλληλεγγύη άνευ όρων

Το σημαντικότερο για τη δική μας πλευρά. Για την πλευρά του κινήματος: αμέριστη, αδιαπραγμάτευτη, άνευ όρων αλληλεγγύη για τα επιζώσαντα της κακοποίησης. Η αλληλεγγύη σε επίπεδο γειτονιάς, σχολείου, εργασιακού χώρου, δεν είναι ηθική υποχρέωση ή πράξη φιλευσπλαχνίας, είναι προϋπόθεση αντίστασης. Είναι απαραίτητο και εκ των ων ουκ άνευ, με αφορμή και τέτοια περιστατικά που έρχονται στο φως και καταγγελίες, αλλά και χωρίς συγκεκριμένη αφορμή, να είναι πάντα στην ατζέντα μας η δημιουργία εκείνων των προϋποθέσεων που θα κάνουν τις συλλογικότητες δράσης και τους χώρους που κινούμαστε, αυτό που πολλές και πολλοί ονομάζουν «ασφαλείς χώρους, δηλαδή χώρους όπου αυτοί και αυτές που συμμετέχουν έχουν ξεκάθαρο και πρώτιστο την αλληλεγγύη και την εμπιστοσύνη στις καταγγελίες, τη φροντίδα, την ενδυνάμωση ώστε να ξέρει ένα κακοποιημένο άτομο ότι μπορεί κάπου να απευθυνθεί, ότι αυτό που του συνέβη δεν είναι αποδεκτό κι ότι μπορεί να βρει στήριξη. Δεν υπάρχει

άλλος τρόπος για να ξεκινήσει η διεκδίκηση.